

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2013

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць.
Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2013. — 109 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Безкоровайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Архангельська Алла Мстиславівна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'язнавства Київського славістичного університету);

Оляндер Луїза Костянтинівна – доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки);

Гороть Євгенія Іванівна – доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Стеріополо Олена Іванівна – доктор філологічних наук, професор, (Київський національний лінгвістичний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Зимомря Микола Іванович – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет ім. Івана Франка);

Павлова Ольга Іванівна - кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сербіна Тетяна Георгіївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 31.05.2013 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013

Key words: culture, education, personality, individual self-affirmation, self-development, valuable treatment.

Одержано редакцією 15.03.2013 р.

УДК: 821. 111 (73)

М.М. КАЛІНІЧЕНКО

ФОРМУВАННЯ ЖАНРУ ОРІЄНТАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Резюме. У статті проаналізовано основні особливості формування жанру орієнтальної історії в американській літературі XVII-XIX сторіччя та її зв'язок із класичною літературою американського Ренесансу.

Ключові слова: історія північноамериканської літератури, реценція, орієнтальна історія, романтизм.

У відомому нарисі "Освіта", видатний представник американського Ренесансу, Р.В.Емерсон, писав: "Усі казки про Аладіна, або східні історії про невидимих духів або магічні талісмани, які відкривають шлях до царських скарбниць й зачарованих підземель, призначені, передусім, для того, щоб увиразнити найбільше диво з усіх існуючих на цьому світі – диво інтелектуального зростання людини". На його переконання, саме у орієнтальних історіях увиразнюється той непростий шлях, який проходить людина "від бездумного споглядання життя до глибокого розуміння його справжньої сутності – вона починає розуміти причини усіх речей, усі факти у їхніх взаємозв'язках" [2, 984].

Звідки походить цей інтерес до орієнтальної історії в літературі американського Ренесансу? Логічно припустити, особливо з огляду на ці пояснення Емерсона, що орієнтальна історія була органічним витвором ідеології доби Просвітництва. Можливо, американські письменники лише намагалися наслідувати відомі зразки європейських авторів? Врешті-решт, саме поняття "Ренесансу", вигадане учнями Ф.О.Маттісена, увиразнювало європейське, а не орієнтальне спрямування американських класиків першої половини 19-го сторіччя.

Дійсно, у 18-му сторіччі, присутність орієнтальної літературної тематики була ледь не звичним явищем для багатьох європейських класиків – захисників інтелектуального розвитку й духовного просвітництва. У своїх літературних роздумах, ці мислителі займали дуже відмінні позиції – від поміркованого лібералізму до радикального скептицизму – але їх усіх об'єднувала присутність орієнтальних історій, які використовувалася заради того, аби піддавати критиці ортодоксальні релігійні інституції й теологічні догмати. "Турецький шпигун" – твір італійського письменника Дж.Марана (Giovanni Marana), який був широко відомим в Америці 18-го сторіччя, повістує про пригоди ісламського розвідника, який потрапляє до Парижу, й побачивши християнську релігійну практику на власні очі, рішуче засуджує безглуздий фанатизм його adeptів та схвально ставиться до європейських дійств – "людей величезної моральності й порядності, які далеко перевершують так званих сучасних хрестоносців у істинних чеснотах віри й праведних вчинках" [3].

Подібні твердження стосовно християнства, які також лунають з вуст ісламського шпигуна, присутні й у творі Монтеск'є "Персидські листи" (1730). Ближче до кінця сторіччя, ці твори особливо відзначив Вольтер, назвавши їх авторів "достойними філософами", які, на його щире переконання, саме на основі застосування орієнтальної тематики, можуть стояти в одному ряду із найкращими світовими митцями усіх часів. В Англії, митецька тенденція вбирати різноманітні раціоналістичні ідеї у орієнтальні шати на той час стала вже настільки типовою, що у 1746-му році один літературний критик із сумом проголосив, що "Конфуцій й Магомет перетворилися на Папу Римського для усіх вільно мислячих людей" [1, 26].

Але через майже сорок років, орієнтальна література в Англії обернулася на символ зневіри, ставлення до якого у суспільстві межувало із ненавистю: "Вільнодумець легко приймає будь-яку форму, й це не дивно, адже він є людиною, яка ні до чого не прив'язана – подібно до тих театральних акторів, які спроможні заграти будь-який характер, адже давно втратили свій власний. Зранку ми бачимо, як ця людина видає себе за китайця, котрий лише те й робить, що говорить про Конфуція; опівдні він вже перетворився на правовірного турка, котрий вихваляє Магомета... він спроможний стати ким завгодно – мирянином або священником, арабом і євреєм, адже його головною метою є розпаловання ворожнечі між людьми різних переконань заради їх знищення – на цих руїнах вільнодумець планує звести монумент вселенського скептицизму" [5, 163].

Перші американські літератори, на відміну від своїх європейських колег, передусім цікавилися позитивними й надихаючими особливостями орієнтальних історій (чи не єдиною академічною розвідкою, яка висвітлює ранню орієнтальну літературу в Америці, на сьогодні залишається культуральна дисертаційна праця Мухтара Алі Ісані "Орієнтальна історія в Америці до 1865-го року", 1962; автор пов'язує значний інтерес до східної тематики передусім із розвитком міжнародних торговельних відносин). Перший американський професійний письменник Чарльз Брокден Браун надавав перевагу, за його словами, "простим й природнім східним оповіданням Голдсмита", які "викликають радість", на противагу "похмурим й помпезним творінням сучасних англійських авторів", й зауважував, що "вони здатні породити лише відчуття меланхолії" [4, 404]. Священик та популярний американський письменник, Вільям Бентлі, використовував орієнтальну історію у якості ілюстрації для того особливого відчуття духовної піднесеності, яке, на його думку, викликає в душі людини спілкування із божественними силами незалежно від їх персоніфікації.

У 1780-1790х роках, американські автори намагалися уникати тематики авантюричних пригод й сенсаційності, яка стала характерною для закордонних орієнтальних оповідань тих часів, особливо у масовій англійській літературі. З цієї причини, таку пригодницьку орієнтальну історію, як "Осман Бассорський" (Osman

of Bassora) взагалі відмовилися друкувати у американському виданні "The Columbian Magazine"; редактор журналу пояснив причини відмови наступним чином: "Звісно, ця історія написана цікаво, але з якою метою? Якщо вона геть позбавлена роздумів про переваги доброчинності, тоді цей твір нічого не вартий" [6, 11].

Але навіть попри те, що ранні американські письменники були більш дидактично налаштованими й позбавленими того радикального скептицизму, який був властивим популярним європейським авторам, усе одно, вони нерідко застосували східні мотиви як засіб втілення нових думок, які суперечили ортодоксальним релігійним нормам культурального життя Нової Англії. До їх переліку належали такі ідеї, властиві оновленим напрямкам євангельського християнства, як єдність й милосердя Бога; кінцева божественна винагорода за праведне життя; здатність людини до духовного вдосконалення; можливість пізнання Бога крізь спостереження за природою; терпимість до інших напрямів релігії й переваги досвіду та щирих почуттів над холодною логікою. Подібні вірування все ще залишалися дуже непопулярними у переважно кальвіністському духовному середовищі Америки другої половини 18-го сторіччя. Але орієнтальна література дозволяла американським лібералам уникати прямих теологічних або ідеологічних суперечок. Один з кореспондентів літературного видання "Massachusetts Magazine" у 1789-му році пояснював цю митецьку тенденцію наступним чином: "Літературний стиль східних країн особливо придатний для втілення таких істин, які самі по собі були б дуже неприємними та гіркими. Якщо спробувати пояснити їх відвертою й прямою мовою, вони викликать лише відразу, а людина, яка почує їх, назавжди закрий свої вуха до мудрих повчань. Орієнтальне оповідання здатне породити у людському розумі певні моральні думки ще до того, як упередженість зможе забити на сполох, або спробувати завадити цьому. Відкрита зустріч з жорстокою істиною призведе до відчуження читача, але коли та сама істина буда замаскована під виглядом східної казки, людина непомітно для себе починає прислухатися... Згадаймо, що навіть наш Спаситель використовував подібний метод повчання" ("Massachusetts Magazine", видання за лютий 1789-го року, 76-77).

Загалом, американські автори у період між Революцією та Громадянською війною 1861-1865 років використовували орієнтальну історію чотирма основними способами:

У першу чергу, в доктринах деяких східних релігій, особливо це стосується Ісламу, й дещо меншою мірою Індуїзму, американські письменники знаходили аналогії деяким переконанням національного політичного лібералізму; завдяки цьому, для багатьох авторів, орієнтальна література стала своєрідним засобом художнього маскування їхньої критики культуральної й релігійної ортодоксальності й насадження толерантності. Зазвичай, цей різновид митецького "підривання" ворожих ідеологічних настанов присутній у оповіданнях про перебування персонажа-оповідача у арабському полоні: американські моряки потрапляють у полон до турків або алжирців, й у листах розповідають про тамтешні манери й релігійні звичаї, завжди порівнюючи їх із американськими. Альтернативний варіант, поширений у тогочасній популярній літературі – це історії про різноманітних східних шпигунів й розвідників, які потрапляють до Америки, й у своїх секретних повідомленнях описують американське доктринальне безглуздя та інші негативні аспекти американського суспільного, політичного й релігійного життя. До цієї групи творів належать: An Oriental Tale у журналі Boston Magazine (серпень 1784-го року); The Algerian Spy in Pennsylvania (Філадельфія, видавництво Richard and Hall, 1783-й рік); Humanity in Algiers, or, the Story of Azem, by an American, Late a Slave in Algiers (Нью-Йорк, видавництво Трой; імовірний автор Ричард Моффітт); The Algerian Captive, or, The Life and Adventures of Doctor Updike Underhill, Six Years a Prisoner among the Algerians (автор Р.Тейлер, видавництво Дейвіда Карлісла, Нью-Йорк, 1797) та десятки інших, менш відомих творів.

У другій групі орієнтальної літератури присутня візіонерська тематика - видіння янголів й казкового життя після смерті, які переповідає схвильований оповідач-візіонер, котрий, зрештою, знаходить у цих історіях надію на майбутнє духовне спасіння для себе й своєї країни. Варто зауважити, що візіонерська й орієнтальна тематика дуже тісно пов'язані у тогочасній американській літературі – більше того, досить нелегко відшукати візіонерський твір, у якому відсутні елементи орієнтальної історії. Видіння ісламського Раю або цитати зі священної книги мусульман особливо характерні для творів цієї групи. До неї належали, передусім, такі твори, як Hamet; or, The Insufficiency of Luxury in the Attainment of Happiness, An Oriental Tale у виданні Royal American Magazine (травень 1774-го року); The Golden Age, or, Future Glory of North America Discovered by an Angel Celadon, in Several Entertaining Visions (1785-й рік; до нашого часу збереглися лише кілька сторінок – місце публікації або видавництво невідомі; бібліотека Конгресу США); The Vision of Almet the Dervise (Massachusetts Magazine, травень 1793); Sered and Tekah, or, The Two Dervises: A Persian Tale (New York Weekly, квітень 1815-го року) ті ін.

До третьої групи належать твори, у яких орієнтальні образи перетворюються на яскраві алегорії – у ландшафті або персонажах – які увиразнюють різноманітні проблеми суспільної моралі. Ця група поступово втрачала свій зв'язок із орієнтальною історією; вже на початку 1830-х років вона еволюціонувала у так звану "світську алегорію", майже втративши свій колишній підривний ідеологічний зміст.

До четвертої групи належать глибоко дидактичні твори, які розглядають можливість досягнення щастя на землі – зазвичай, це відбувається завдяки терпінню й доброчесній поведінці, ніж якимсь особливим діловим або інтелектуальним якостям: The Contemplation of Iman у виданні Columbian Magazine (жовтень 1784-го року); The Meditation of Cassim, the Son of Ahmed (American Magazine and Historical Chronicle, грудень 1746-го року); Lessons of Sadi у виданні Massachusetts Magazine (грудень 1793-го року); The Traveler: An Oriental Apologue (Massachusetts Magazine, квітень 1795-го року) та ін.

У період з 1780-х по 1800-ті роки, в американській літературі частіше з'являються другий й третій типи, тоді як останній залишався однією з основ популярної журнальної літератури й "пennі прес" практично до середини сторіччя. З огляду на його суперечливу сутність, перший тип ніколи не набув такого ж поширення, як решта, хоча у його межах було створено цілий ряд більших й краще відомих творів у період з 1785-го по 1820-й рік. Також, цей напрямок зрештою призвів до створення чудових зразків сатиричної літератури, адже застосування орієнтальних персонажів заради висміювання певних особливостей релігії було справжньою новиною для тогочасної американської культури, яка до цього, під впливом релігії, довгий час ототожнювала усі орієнтальне із сатанинськими силами.

Окрім проповідування праведного життя, віри у божественне милосердя й можливість вдосконалення людства, орієнтальна історія уможливила заперечення домінуючої культуральної доктрини кальвінізму та дозволила американській літературі наблизитися до інтересів звичайних людей, котрі цікавилися, передусім, проблемами власного суспільства, і яким було важко зрозуміти теологічні тонкощі. Художня рецепція орієнтальної тематики допомогла американським письменникам зробити їхні нелегкі для розуміння ідеї цікавими для пересічних читачів, та, водночас, здійснити приховане підірвання ворожих релігійних та ідеологічних доктрин, уникаючи прямих зіткнень та жорстких суперечок. Унаслідок цього, ближче до середини 19-го сторіччя орієнтальна історія не лише стає невід'ємною складовою масової літератури, але й входить до творчого арсеналу класиків американського Ренесансу – від орієнтальних творів Е.А.По й східної тематики філософських роздумах лідерів трансценденталізму Г.Д.Торо й Емерсона, до імпліцитного використання орієнтальної міфології й релігії у великих романах Г.Мелвілла й поезіях В.Вітмена.

ЛІТЕРАТУРА

1. Michaels W.B. The American Renaissance Reconstructed / Michaels Walter Benn. – Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1985, – p.326.
2. Education // The Complete Writings of Ralph Waldo Emerson – New York: W.H. Wise, 1989. – P.984.
3. Letters Writ by a Turkish Spy // The Unusable Past: Theory and the Study of American Literature, Russell J. Reising, New York: Methuen, – 1986. – P.12
4. Reynolds D. Beneath the American Renaissance / David Reynolds. – NY: Oxford University Press, – 624 p.
5. Reynolds D. Faith in Fiction / David Reynolds. – Cambridge, Massachusetts : Harvard University Press, 1982. – 269 p.
6. Bercovitch S. Reconstructing American Literary History / Sacvan Bercovitch. – Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1986, – p.284.
7. The Southern Quarterly Review, January 1852. // D. Reynolds, Faith in Fiction – Cambridge, Massachusetts : Harvard University Press, – P.27.

М.М. КАЛИНИЧЕНКО. ФОРМИРОВАНИЕ ЖАНРА ОРИЕНТАЛЬНОЙ ИСТОРИИ В АМЕРИКАНСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

Резюме. В статье проанализированы основные особенности формирования жанра ориентальной истории в американской литературе XVII-XIX век и его связь с классической литературой американского Ренессанса.

Ключевые слова: история североамериканской литературы, рецепция, ориентальная история, романтизм.

М.М. KALYNYCHENKO. THE MAKING OF THE ORIENTAL TALE IN AMERICAN LITERATURE

The summary. The article examines the main features of formation of the oriental tale in American literature of the XVII-XIX centuries and its influence on the classic literature of American Renaissance.

Key words: history of North-American literature, reception, oriental tale, Romanticism.

Одержано редакцією 16.04.2013 р.

УДК: 82. 09 (73)

А.В. АНДРОЦУК

МОВА РОМАНУ НОРМАНА РАША «ПАРУВАННЯ» («MATING») ЯК ПРЕДМЕТ ЗОБРАЖЕННЯ

Резюме. У статті робиться спроба показати пафос комічного на мовному рівні в романі Нормана Раша «Парування» («Mating»), а також вивчити новаторський і експериментаторський характер використання мови в романі. З'єднання високого і низького реєстрів є одним з головних факторів, який робить цей роман визначним твором англійської літератури.

Ключові слова: мова як предмет зображення, пафос комічності, комедія положень, метафора, порівняння, крилатий вираз, професіоналізм, сталий вираз.

Як відомо, тільки у літературі людина постає людиною, яка говорить. Принципове значення цьому надавав М.М. Бахтін: «Основна особливість літератури— мова тут не тільки засіб комунікації та вираження-зображення, але і об'єкт зображення». Учений стверджував, що «література не просто використання мови, а його художнє пізнання» і що «основна проблема її вивчення» — це «проблема відношення між мовою, яка зображує і мовою, яка зображується» [5].

ЗМІСТ

Безкоровайна О.В. Культурний контекст як умова реалізації самоствердження особистості в освітньому процесі.	3
Калініченко М.М. Формування жанру орієнтальної історії в американській літературі.	13
Андрощук А.В. Мова роману Нормана Раша «Парування» («Mating») як предмет зображення.	15
Мороз Л.В., Пашко І.О. «Звіти про вояж» Е.Гейсса, Френсіса Претті та Річарда Ферріса в контексті англійської ренесансної літератури мандрів.	20
Михальчук, Н.О. Івашкевич Е.Е. Скандинавське завоювання Британії та його наслідки для становлення субкультури та комунікативної поведінки англійців.	24
Мороз Л.В., Кушнір Н.В. Роль спогадів англійських мандрівників-дипломатів у формуванні уявлень англійців про Росію кінця XVII- поч. XVIII ст.	28
Вовчук Н.І., Мороз Л.М. Розвиток новели в епоху Відродження.	32
Вакулінська Л.М. Епістолярні особливості комунікативних мовних засобів німецькомовних біблійних текстів.	34
Данілова Н.Р. Сучасні підходи викладання іноземних мов на немовних спеціальностях вищих навчальних закладів.	36
Олесюк Л.В. Соціолінгвальні особливості нової фразеології англійської мови.	38
Кочубей О.С. Структура та зміст підготовки викладачів перекладу в мовному вищому навчальному закладі.	41
Мороз Л.В., Король О.Ю. Формування граматичної компетенції у студентів немовних вищих навчальних закладів.	45
Денисюк Л.В. Інноваційні підходи викладання англійської мови для студентів немовних факультетів на сучасному етапі.	47
Давнюк С. В., Козицька О.А. Лінгвістичні засади оволодіння елементами синтаксису під час навчання рідної мови.	50
Трофімчук В.М. Формування спеціалізованої комунікативної компетенції студентів-менеджерів у галузі говоріння.	53
Бойко Н.Г., Конопльова Ю.О. Роль мультимедійних технологій у формуванні комунікативної та міжкультурної компетенції учнів.	54
Ковалюк В.В. Англійський лінгвістичний компонент як елемент впливу на мовну ситуацію у сучасній Україні.	57
Палій В.П. Особливості засвоєння афективної лексики в процесі вивчення французької мови.	61
Дуброва А.С. Застосування комп'ютерної техніки на етапі введення нового матеріалу у системі інтенсивного навчання іноземних мов.	64
Яцюрик А.О. Лінгвістичні засади вивчення особистісних корелятивів креативності людини.	67
Сухомлин Т.С. Особливості перекладу фразеологізмів, що виражають психічний стан людини, з англійської на українську мову.	69
Мазурок О.М. Педагогічні умови формування готовності майбутнього вчителя іноземної мови до виконання професійної діяльності.	72
Михальчук Н.О., Івашкевич Е.З. Текстуальна очевидність і оповідна структура роману «Нічні охоронці» Алана Мура та Дейва Гіббонса.	76
Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е. Кроскультурна комунікація: комунікативний підхід в процесі навчання вчителів англійської мови.	83
Бігунова С.А., Зубілевич М.І. Семантика символічних топонімів.	90
Дуброва А.С. Навчання особистісно-орієнтованого спілкування на основі тексту студентів немовних факультетів вищих навчальних закладів.	94
Моєсеєва О.С. Розвиток професійної культури майбутніх вчителів англійської мови.	95
Михайленко В.В. Переклад у міжкультурному навчанні: «Very» у центрі уваги.	99
Колінчак Н.Д. Ефективність користі роботи над проектом в аудиторії іноземної мови.	102
Верьовкіна О.Є., Ярута Н.П. Синтаксичні виразні засоби та стилістичні прийоми в оповіданнях Роалда Даля «Четвертий комод чіпендейла» та «Парі».	105
Відомості про авторів	108

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Бігунова С.А.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Горішна І.Г.

Здано до набору 25.04.2013 р. Підписано до друку 29.04.2013 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39 Замовлення №144/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

**А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання
гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ,
2013. — 109 с.**

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243

ББК 81.2